

Maglarps gamla kyrka

Lunds stift

Fasad mot söder.

Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning

KRISTINA SIMONSSON, 2018-03-09

jais
arkitekter

Svenska kyrkan
LUNDS STIFT

—

Maglarps gamla kyrka

Hammarlöv församling, Skytts kontrakt, Lunds stift, Maglarp socken,
Trelleborg Maglarp 22:3, Trelleborg kommun, Skåne län, Skåne

Beskrivning och historik

Kyrkomiljön

Från öster. Flygfoto: Pär-Martin Hedberg.

Maglarp ligger på Söderslätt strax nordväst om Trelleborg. Slättbygden har Sveriges bästa åkerjord. De goda förutsättningarna för odling gjorde redan under förhistorisk tid området attraktivt. Kring 1000-talet, efter befolkningsökning och förbättringar inom jordbruket, skedde en omfattande bybildning. Under 1100-talet bildades socknarna och flera romanska kyrkor byggdes i området, ibland ersatte de en träkyrka. I bykärnan låg gårdarna samlade omgivna av odlingsmark indelad i en mängd smala tegar. Denna struktur behölls fram till enskiftet i början av 1800-talet. På en karta från 1774 fanns det ett 20-tal gårdar och 20-tal gathus i Maglarp. Detta gjorde Maglarp till en av de större byarna i trakten. Längs byvägen låg gårdar på båda sidor med kyrkan på södra sidan av vägen. Väster om kyrkan fanns en byplats med damm och några

gathus. Vid enskiftet omvandlades landskapet. Jorden sammanfördes i större enheter, byarna splittrades och gårdarna flyttades ut från bykärnan. Nya gathus byggdes. En brand 1905 totalförstörde ett tiotal hus mitt i byn.

De senaste decennierna har inneburit ökad mekanisering av jordbruket, sammanslagning till större enheter och flyttning från landsbygd till städer.

Maglarp är idag en liten splittrad by med en handfull spridda gårdar och en gata med gathus som abrupt avslutas av ett bullerplank till E6:an. Ljudet från motorvägen är påtagligt på kyrkogården.

Kyrkan ligger i utkanten av byn, omgiven av hagar och jordbruksmark med gårdar i landskapet. Väster om kyrkogården ligger den före detta prästgården och kyrkans parkering.

Kyrkobyggnaden

Eventuellt föregicks den nuvarande tegelkyrkan av en träkyrka. Vid arkeologiska grävningar 1971 hittades en begravningsplats äldre än tegelkyrkan. Gravar framkom i koret och stolphål i långhuset som är äldre än den romanska kyrkan.

Kyrkan är en romansk tegelkyrka troligen byggd i slutet av 1100-talet. Den bestod av långhus, smalare kor och halvrund absid i öster och i väster ett brett västtorn. Kyrkan tillhör en av nordens äldsta tegelkyrkor. Det brukliga var att bygga av natursten.

Dateringen grundar sig på gravfynd i tornet av en tegelkista och byggnadstekniken. Det breda västtornet har ursprungligen antagligen varit privat kapell åt byggherren.

Kyrkan hade enligt tidens ideal norr- och sydport och högt sittande rundbågiga fönster mot norr och söder. Kyrkan var oputsad interiört och hade ett plant trätak.

Under 1200-talet byggdes tornet på med en klockvåning. Den eventuella emporöppning för patronus som funnits mellan torn och långhus murades igen då. Man antar att kyrkans privata karaktär för byggherren då minskade till församlingens fördel. I tornets andra våning finns förtagningar i två hörn som enligt Sundnér kan tolkas som en möjlighet till att det funnit en empor. Det är dock inte klarlagt, det kan finnas en annan anledning.

Ett korskrank uppfördes mellan långhus och kor.

Under 1300–1400-talet valvslogs kyrkan och kalkmålades. Absidens hjälmvalv är dock byggt samtidigt som absiden.

Under 1600-talet försågs tornet med svängda renässansgavlar. Kyrkan fick ny inredning. Under 1700-talet skaffades en orgel och en ny altarpopsats.

1790 gjordes nya större fönsteröppningar i långhus och kor.

1806 byggdes en korsarm, nykyrka, som fick läktare 1842 och valvslogs 1855.

1830 revs ett vapenhus byggt vid okänd tid. Detta år revs även tornvalven. Tornet avskildes tidigare från långhuset med en dubbelbåge som revs och ersattes av

nuvarande vägg. En ny huvudentré gjordes i väster.

När biskop Flensburg visiterade kyrkan 1871 tyckte han att dess inre visade ett ”mindre prydligt skick” och förespråkade att församlingen skulle bygga en ny större kyrka utan platsbrist. Biskopen föredrog nygotiska kyrkor och församlingen hade pengar. Planering för ett kyrkobygge är ett långsiktigt projekt. Trots att befolkningen minskade och den nygotiska stilen var på nedåtgående fortsatte församlingen projektet även om det fanns många olika viljor inom församlingen om kyrkbygget. En nygotisk kyrka byggdes på slätten några hundra meter ifrån byn och invigdes 1909. En del inventarier flyttades över till den nya kyrkan, bland annat klockorna och dopfunten. Den gamla kyrkan lämnades som ödekyrka.

1928 gjordes restaureringsarbete med att laga tak, murar och fönster på gamla kyrkan efter förslag av arkitekt Einar Lundberg. Kyrkan började användas ibland sommartid.

1971 gjordes en stor restaurering efter förslag av domkyrkoarkitekt Eiler Græbe. Den innebar bl.a. att murverket lagades, nya fönster sattes in, absidens dörr sattes igen och tre romanska fönster rekonstruerades i absiden, sakristia och förråd anordnades under läktaren i nykyrkan, golven lades om, bänkarna byggdes om och några bänkrader togs bort. En byggnadsarkeologisk undersökning gjordes samtidigt av Barbro Sundnér. Kyrkan återinvigdes i december 1971 och blev församlingskyrka. 2004 och 2015 kalkades kyrkan om exteriört.

Omkring 2007 gjordes bredare rännalar mellan torn och långhus, underbrädningen lagades efter takläckage, nockpannorna omfogades och takplåtar lagades.

Den nygotiska kyrkan från 1909 slutade församlingen använda 1976. Efter en lång process, ända upp i regeringsrätten, gavs tillstånd till rivning som genomfördes 2007.

Exteriör

Kyrkan består av långhus, smalare kor och halvrund absid i öster och i väster ett brett tvärrektangulärt västtorn, samtliga från romansk tid. En korsarm, kallad nykyrkan, byggdes till på norrsidan 1806. Murarna är vitkalkade, öppningarna är segmentbågiga förutom på absiden, fasaden artikuleras med takfriser, på taket ligger röda tegelpannor. Spår av romanska portaler och fönster finns i murverket.

Murarna är uppförda som skalmurar av rött tegel på in- och utsidan. Mellan tegelmurarna finns flintsten och kalkbruk. Murarna är inte putsade utan enbart vitkalkade så att tegelstrukturen är synlig. Hörnen markeras med utkragande tegel, lisener, på torn, långhus och kor. Takfriser av olika utseende, rundbågsfriser och trepassfriser av kritsten och tegel avslutar murarna uppåt.

Nykyrkans tegelmurar är till skillnad från övriga kyrkans murar spritputsade och vitkalkade. Muren avslutas uppåt med en rundbågsfris. Nykyrkans gavel mot norr är utformad som en trepassbåge med tinnar på krönet och längst ner. Gavelkrönet är avtäckt med blyplåt. Gavelröstet har spetsbågiga, slätputsade blinderingar.

Tornet är brett, i liv med långhuset, och lågt. Hörnen markeras med lisener. Gavlarna är försedda med renässansgavlar antagligen tillkomna på 1600-talet. Ljudluckorna i tre väderstreck är täckta med brädluckor.

Fasad mot väster.

Fasad mot norr.

Huvudingången är i väster genom tornet. Denna ingång tillkom 1830. Ytterligare en ingång finns på nykyrkans norrsida. Båda öppningarna är segmentbågiga utan markerad omfattning. Dörrarna är klädda med diagonal panel målad ljusgråblå.

Fönstren sitter i segmentbågiga öppningar som togs upp 1790. De spröjsade träfönstren av ek tillkom 1971. Det yttre glaset är svagt färgat antikglas och det inre är klarglas. Solbänkarna är täckta med kalksten. Det finns spår efter äldre romanska fönster i murverket.

Absiden har tre små rekonstruerade rundbågiga romanska fönster som tillkom 1971. Solbänkarna på absiden är avtäckta med blyplåt.

Torn, långhus och kor har sadeltak. Absiden har ett halvcirkelformat kägeltak. Samtliga tak är belagda med rött enkupigt tegeltak. Anslutningsplåtar och avtäckningar är av blyplåt. Avvattningen är av koppar, några stuprör är ersatta med vit plåt efter stöld.

Interiör

Vapenhuset ligger i tornets bottenvåning sedan 1830 då det tidigare vapenhuset revs. Det är ett rektangulärt rum med hög takhöjd och dagsljus från två fönster bredvid ingångsporten. Golvet är belagt med rött kvadratisk tegel, väggarna är tunt putsade

och kalkade med teglets struktur synlig, taket är ett bjälklag med furubalkar och omålade brädor. I tornet hittades 1971 vid en arkeologisk utgrävning två kistor. Den ena var en medeltida kista av samma tegel som kyrkan. Kistan daterades till 1180–1200. Graven tillhör troligen kyrkans patronus. Kistan var gravsatt efter kyrkan var färdigbyggd.

Rummet var tidigare välvt med ett dubbelvalv som revs 1830. I hörnen syns rester av valvet i form av flersprångiga pilastrar och stympade valvribbor.

En öppen trätrappa leder till nästa våning i tornet. Vapenhuset är möblerat med bokbord, klädhängare och en modell av kyrkan.

Kyrkorummet består av långhus, smalare kor med absid och en nykyrka i norr. Långhuset har två travéer, koret en och nykyrkan en travée. I långhusets västra del finns orgelläktaren. Slutna bänkar står på ömse sidor om en mittgång i långhuset. Bänkarna går ut till ytterväggarna. Golvet är belagt med kalksten och gravhällar i mittgången. Under bänkkvarteren ligger lackade furubrädor.

Långhuset mot koret i öster.

Kyrkorummet är välvt med kryssvalv med ribbor som vilar på tresprångiga pilastrar med kragband. I koret är ribborna fyrkantiga medan de i långhuset har halvrund profil i nederkant. Gördel- och sköldbågar med följskift är svagt spetsbågiga. Valven är sekundära, slagna efter kor och långhus byggdes. Absidens hjälmvalv är primärt, byggt samtida med absiden.

Väggarna är vitkalkade, valvribborna, sköld- och gördelbågar är kalkmålade i rött och blått med imiterad kvaderindelning. I valvkapporna finns målade rankornament och skvallerhål. På långhusets östmur, norr om triumfbågen, finns en rundbågig långsmal altarnisch. En liknande nisch har funnits på södra sidan men är igenmurad. Framför denna står ett tidigare Mariaaltare som nu är fundament till predikstolen. De tidigare nord-och sydportalerna och ett romanskt fönster är markerade med ristningar i murverket.

I den rundbågiga triumfbågens hjässa hänger krucifixet. Tidigare har det antagligen varit fäst på en trabesbjälke vars hål syns i bågen. På norra sidan av triumfbågen syns även rester från ett tidigare korskrank, ett kapitäl av kritsten. Koret är valvslaget, golvet är belagt med kalksten och två gravstenar. Ett murat medeltida altare står innanför altarringen mot absiden. Den romanska dopfunten står på norra sidan av koret och en klockarebänk på södra sidan. Ett konsekrationkors är framtaget som är målat direkt på tegelväggen. Från början var tegelväggarna invändigt helt synliga utan kalk och puts.

Absiden är försedd med ett hjälmvalv som är putsat och vitkalkat. Tre rekonstruerade romanska fönster finns i absiden.

Långhuset mot orgelläktaren i väster.

Orgelläktaren i väster bärs av marmorerade träpelare. Orgelbarriären från 1600-talet är målad i 14 rundbågiga fält med Kristus, apostlarna och Moses. Fälten delas av

räfflade pilastrar och profilerade liser. Barriären är målad av samma konstnär som målade predikstolsdörren 1639.

Nykyrkan som byggdes till i norr 1806 nås genom en rundbågig öppning i långhuset. Längs norra väggen finns en läktare från 1840. Den underbyggdes 1971 med sakristia och förråd. Nykyrkan har slutna bänkar från 1806 på ömse sidor om mittgången. På golvet ligger furubrädor både i mittgång och under bänkarna. Väggarna är putsade och vitkalkade. Tidigare hade nykyrkan ett tunnvalv av trä som ersattes av ett murat kryssvalv 1855. Valvet har fyrkantiga ribbor som övergår i halvrunda. De vilar på trespråkiga pilastrar. Sköld och gördelbågar är spetsbågiga. Nykyrkan saknar kalkmålningar.

Tornets övre våningar nås från vapenhuset via en trätrappa. Tornvåningarna har oputsade tegelväggar och brädgolv. På tredje våningen står klockbocken med klockan från 1971. Det är öppet upp inock.

Vinden över långhuset nås genom en öppning från klockvåningen. Valven är oputsade och oisolerade. Valven är murade av halvstenstegel förutom absidens valv som är murat av helstenstegel. Ett romanskt fönster är synligt ovanför valven. Takstolen är en så kallad svensk takstol av furu med högben, hanband, stödben och remstycken. Takteplet ligger på underbrädning.

Korsarmen mot norr.

Kryssvalv i långhuset.

Inredning och inventarier

Altaret är medeltida, murat av tegel, putsat och vitkalkat. Altarskivan är av kalksten och puts. På fram och baksida finns en hålighet, tidigare relikgömma.

Sidoaltare, medeltida Mariaaltare av tegel som nu är fundament till predikstolen.

Altaruppsatsen, i senbarock av målat trä från 1759, är tillverkad av bildhuggaren Johan Ullberg från Finja. Restaurerades 1832 och 1971. Kristus på korset i mitten omges av vridna kolonner och fristående figurer. Överst finns en voluttavla flankerad av änglar.

Altarringen av trä har marmorerade balusterformade spjälor, grå överliggare och tygklätt knäfall. Finns olika uppgifter om årtal för altarringen, 1839 eller 1758.

Dopfunten av sandsten är troligen från omkring 1100-talets andra hälft. Cuppan är rektangulär med rundstavar i hörnen. Varje sida har ett runt ornament inom en rundbåge. Dopfunten tillhör "Munkarpsgruppen" som huvudsakligen förekommer i sydvästra Skåne enligt Tynell. Funten har ett fyrkantigt trälock med mångkantig hög tornspira. Locket har okänt tillkomstår men är gjort efter reformationen.

Predikstolen av bemålad och snidad ek i renässansstil är installerad 1568 enligt relieftext på predikstolen. Målningen är från 1600. Renoverades 1698 och 1971. Korgens sidor har reliefer av Kristus och evangelisterna. Ovanför hänger en baldakin i barockstil från 1668 tillverkad av Hans Snedker i Malmö. Baldakinen är rikt dekorerad med bl a änglaskulpturer. Dörren till predikstolen är ett renässansarbete som målades 1631 av samma mästare som målat läktarbarriären.

Bänkinredningen är sluten och tillkom 1832. Den målades grå 1842. Vid renoveringen 1971 byggdes bänkarna om. Dörrar och sidostycken behölls. Avstånden mellan bänkarna ökades. Målades grå med blått och vitt i dörrfyllningarna. Dörrarna har stora beslag. Insidan är omålad.

Bänkinredningen i nykyrkan är från 1806. Konserverades 1971.

Klockarebänk i renässansstil från troligen slutet av 1500-talet. Renoverades och kompletterades 1971. En inskrift gjordes 1657 i bänken om klockaren.

Orgeln är byggd 1842 av Pehr Lund i Lund. Fasaden i nyklassicistisk stil har tre pipfält med högre mittparti. Den är målades i grått med detaljer i guld.

Klockan av malm från 1971 är gjuten av Ohlssons klockgjuteri i Ystad.

(Kyrkans äldre klockor flyttades till den nygotiska kyrkan. Storklockan gjuten 1771 av Andreas Wetterholtz och lillklockan gjuten 1791 av Jonas Wetterholtz. Klockorna har inte flyttats tillbaka efter den nygotiska kyrkans rivning.)

Övrigt

Krucifix i ek från 1400-talets början. Tillhör en grupp av tio krucifix som troligen är tillverkade av en verkstad i Lund eller Malmö, där Maglarps krucifix är det finaste enligt Lena Liepe.

Kyrkogården

Historia

Den äldsta delen av kyrkogården närmast kyrkan etablerades under medeltiden.

Medeltida kyrkogårdar anses allmänt ha varit inhägnade, betade ängar, som även fungerade för profana ändamål. Gravarna utformades ofta som små kullar med träkors.

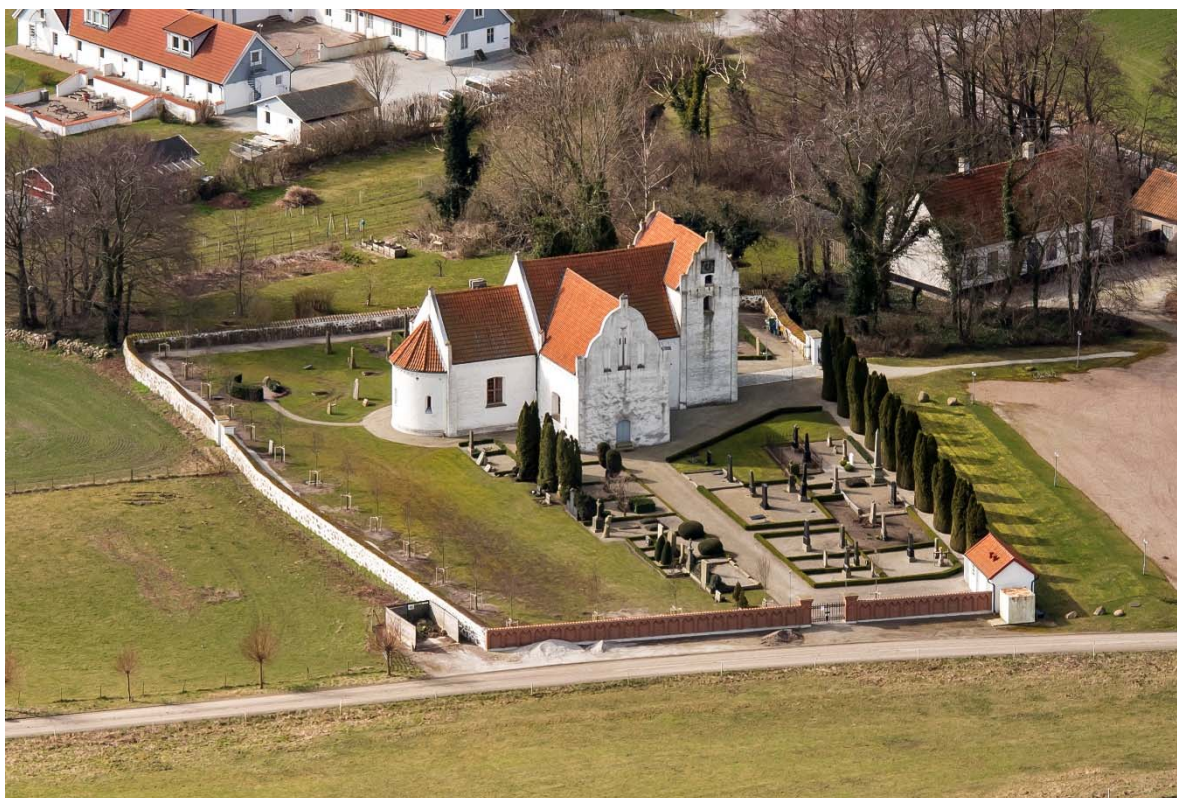
På karta från 1773 är kyrkogården närmast kvadratisk och är inhägnad.

Den första kända utvidgningen skedde norrut på 1860-talet. Förmodligen vid denna tid anlades gångar och liguster runt gravplatserna.

På foto från 1920-talet är kyrkogården vildvuxen med oklippta häckar av liguster och omgärdad av en trädkrans med hästkastanjer. Häckarna ersattes senare av buxbomshäckar.

Omkring 1950-70-talet rationaliserades. Buxbom och gångar togs bort på hela östra delen och denna del grässåddes istället. Senare anlades en minneslund på östra delen. Kyrkogårdens tidigare trädkrans av kastanj ersattes av oxlar 2014 på norra och södra sidan. 2017 anlades en askgravlund på östra delen.

En helt ny kyrkogård togs i bruk kring Maglarps nya kyrka 1909. Denna är fortfarande i bruk fast kyrkan revs 2007.

Från norr. Flygfoto: Pär-Martin Hedberg.

Beskrivning

Kyrkogården omges av murar på alla sidor, mot söder och öster av en fogad gråstensmur, mot norr och väster av en yngre tegelmur. Tegelmuren är vitputsad på insidan. Alla murar är avtäckta med taktegel. Det finns järnögglor bevarade i muren för

att besökarna skulle kunna binda upp sina hästar där.

Kyrkogården omges av en nyplanterad trädkrans av oxlar i norr och öster. Längs västra sidan finns en rad med tujor.

Det finns fyra järngrindar mellan murade stolpar till kyrkogården. Tre av dem till gamla kyrkogården och en i norr till utvidgningen. Gångarna är av singel förutom en gång belagd med gatsten fram till entrén i tornet. Söder om kyrkan finns de äldsta gravplatserna i oregelbundna former med kalkstensvårdar och högresta stenar av diabas och granit. Gravplatserna är omgivna av buxbom och täckta av jord och singel. Tanken är att gravarna på södra sidan inte ska ha singel utan återgå till att vara jordtäckta, enligt kyrkovaktmästaren.

Norr om kyrkan är utvidgningen från 1860-talet. De stora singeltäckta gravplatserna omgärdas av buxbom, enstaka med stenramar och ett järnstaket. En bred singelgång leder från norra ingången till kyrkan. Vissa delar är grässådda. Stenarna är höga i form av obelisker eller avbruten trädstam. På flera gravplatser finns kullar med murgröna. Den vanligast förekommande titeln på gravstenarna är lantbrukare.

Den östra delen av kyrkogården är helt grässådd med enstaka gravstenar. I sydöst finns minneslunden, en rundel omgiven av en idegranshäck och lavendel. Bredvid finns den alldeles nygjorda askgravlunden, en cirkelrund plats med gatsten omgiven av perenner. En liggande äldre gravsten ska användas för namnplattorna.

Byggnader på kyrkogården

En liten ekonomibygnad finns i nordvästra hörnet av kyrkogården. Byggnaden är integrerad med kyrkogårdsmuren. Fasaden är vitputsad och sadeltaket täckt med röda tegelpannor. Huset är ett ombyggt före detta bårhus.

Den nya friliggande kyrkogården från 1909, en dryg kilometer från den gamla, är omgärdad av en trädkrans av lindar. Gravplatserna är täckta med singel och omgivna med buxbom. Den rivna kyrkans granitsockel är kvar som en ram kring en betongplattform med ett träkors. Platsen används för friluftsgudstjänster.

Kulturhistorisk karaktärisering för Maglarps gamla kyrkoanläggning

Maglarps by har medeltida ursprung och har varit en av de större byarna i trakten. Idag är byn liten och gårdarna ligger mycket utspridda. Byn är påtagligt präglad av skiftet och jordbrukets modernisering. Modern infrastruktur med motorvägen har kommit nära.

Kyrkogården är omgärdad av en fogad stenmur och tegelmur. Den södra muren är

buktande och bred och har en ålderdomlig karaktär. Dekorativa gjutjärnsgrindar finns i entréerna. De tidigare kastanjerna är delvis ersatt av tujor och nyplanterade oxelträd. Kyrkogården karaktäriseras av sent 1800-talsideal med omgärdning av buxbom eller sten runt gravplatserna med högresta stenar, dels av att halva kyrkogården är grässådd. Karaktärsskapande för gravplatserna är att flera har kullar av murgröna. Kyrkogården ger ett ödsligt, splittrat och rationellt intryck med så mycket gräsklippt mark. Tujor är inte en lämplig trädkrans på en medeltida kyrkogård. Det är positivt att oxlar har nyplanterats, de kunde gärna planteras på alla sidor innanför muren.

Kyrkan är en romansk kyrka bestående av långhus, kor och halvrund absid i öster och ett bastant brett tvärrektangulärt torn i väster, allt byggt i tegel. Kyrkan är bland Nordens äldsta tegelkyrkor från antagligen slutet av 1100-talet. Sten var det vanligaste materialet i kyrkor vid denna tid men ett 40-tal kyrkor byggdes i tegel före 1350 i Skåne. De är koncentrerade till två områden i Skåne, i sydväst och i nordöst. Maglarp är en av de tidigaste bevarade tegelkyrkorna i landskapet. Den äldsta bevarade säkert daterade tegelkyrkan i Skåne är Gumlösa kyrka från 1191.

Renässansgavlarna från 1600-talet ger kyrkan ett extra tidsskikt. På 1800-talet tillbyggdes en korsarm i norr.

Kyrkan stod som en ödekyrka under många år när församlingen byggde en nygotisk kyrka. Nu är den nygotiska riven och den medeltida kyrkan åter i bruk.

Kyrkan är vitkalkad utan puts så att tegelstrukturen är synlig. Dekorativa friser av kritsten finns under takfoten. Kyrkan är ovanligt väldokumenterad då en avhandling skrivits om dess murverk. En grav med tegelkista är funnen i tornet och en teori är att det är kyrkans byggherre och initiativtagare som är begravd där. Gravens utformning är en av anledningarna till den tidiga dateringen.

1971 renoverades kyrkan av Eiler Græbe och togs åter i bruk. Bland annat sattes träfönstren in och tre fönster rekonstruerades i absiden.

Kyrkan har en mycket speciell stämning interiört då den känns ålderdomlig och som tiden stannat. På grund av att den var ödekyrka under 60 år undgick den en del förändringar under 1900-talet. Kyrkan innehåller tidslager från 1100-tal till nutid. Kyrkorummet är litet och intimt. Kyrkorummet karaktäriseras av sina kalkmålade låga kryssvalv, kalkade ojämna tegelväggar, slutna bänkar på ömse sidor om en mittgång med gravstenshällar och ganska högt placerade fönster. Valvens utformning med runda ribbor och följskift indikerar tidig datering.

Flera rester av medeltidens liturgiska krav syns i byggnaden. Huvudaltaret, nisch för sidoaltare vid sidan om triumfbågen och spår efter korskrank.

Krucifixet från 1400-talet skildrar detaljerat och realistiskt skuret Jesu lidande. Predikstolen från slutet av 1500-talet är en av Skånes äldsta med renässanskaraktär.

Orgelläktaren i väster som sattes upp på 1800-talet har en flyttad läktarbarriär med målade bilder från 1600-talet.

Johan Ullberg har snidat altaruppsatsen. Hans verk finns i en stor mängd kyrkor. Vanligtvis skildrar han nattvarden i mitten men här istället korsfästelsen.

Kyrkans äldsta inventarier är den fyrkantiga dopfunten från 1100-talet och det murade altaret som är medeltida.

Renoveringen 1971 är Eiler Græbes sista innan pensioneringen och gjordes begränsad och måttfull. Den innehåller typiska saker för Græbes som byte till träfönster, ombyggnad av bänkar, omläggning av golv och underbyggnad av läktare.

Enligt orgelinventeringen är orgeln mycket värdefull av hög kvalitet och sällsynt.

Att tänka på

- Kyrkogårdens murar och gjutjärnsgrindar är betydelsefulla avgränsningar.
- Kyrkan är bland Nordens äldsta tegelkyrkor.
- Kyrkans exteriör med murar från medeltiden är välbevarad.
- Kyrkans murar är bland de mest väldokumenterade i Skåne.
- Interiören har en ålderdomlig stämning med kalkmålade valv och flera romanska liturgiska spår.
- Predikstolen är en av Skånes äldsta med renässanskaraktär.
- Krucifixet från 1400-tal är realistiskt detaljerat utfört.
- Bänkarna i nykyrkan är intakta sedan början av 1800-talet.
- Orgeln är en av södra Sveriges viktigaste historiska orglar.

Skydd m.m.

Kyrkan och kyrkogården skyddas som kyrkligt kulturminne enligt 4 kap. kulturmiljölagen. Tillkommen före 1940. Omfattas av tillståndsplikt 4 kap. 3§. Anläggningen ligger inom av länsstyrelsen utsedd särskilt värdefull kulturmiljö, Skegrie-Fuglie-Hammarlöv-V Tommarp-V Vemmerlöv. Kyrkan ligger dessutom inom riksintresse för kulturmiljövård Fuglie-Mellan Grevie-Skåre och riksintresse kust. Kyrkotomten ligger inom reg. fornlämning Maglarp 14:1 som utgör bytomten enligt storskifteskarta från 1770-1774 och fornlämning Maglarp 60 som är mynt funna i fattigstocken vid renovering 1970. Fornlämningar skyddas enl. 2 kap. kulturmiljölagen.

Källor och litteratur

- Skåne, Landskapets kyrkor*, red. Markus Dahlberg, Riksantikvarieämbetet, 2015
- Sockenkyrkorna – kulturarv och bebyggelsehistoria*, Riksantikvarieämbetet, 2008
- ”ett Herranom värdigt Tempel” *Kyrkorivningar och Kyrkobyggen i Skåne 1812-1912*, Siegrun Fernlund 1982
- Skånska kyrkor*, Skånes Hembygdsförbund årsbok 1997
- Kyrkor i Skåne, en kulturhistoria*, Siegrun Fernlund, 1980
- Underhållsplan för Maglarps gamla kyrka, 2005-10-14*, Restaurator
- Områdesbestämmelser för Maglarps by*, Trelleborgs kommun 1998
- Maglarp kyrkogård, Vård o Underhållsplan, 2016* Regionmuseet
- Helgedomar på Söderslätt I*, Ernst Frostin 1960
- Maglarp en tegelkyrka som historiskt källmaterial*, Barbro Sundnér 1982
- Maglarps gamla medeltidskyrka*, broschyr i kyrkan, odaterad
- Den medeltida träskulpturen i Skåne*, Lena Liepe, 1995
- Det medeltida Skåne*, Peter Carelli, 2007
- Skånes medeltida dopfuntar*, Lars Tynell, 1914
- Lunds stift orgelinventering*, Anders Johnsson, 2017-12-15
- Samtal med kyrkvaktmästare Anders Nilsson, 171115
- <http://www.lansstyrelsen.se/skane/Sv/samhallsplanering-och-kulturmiljo/landskapsvard/kulturmiljoprogram/oversiktliga-kommunbeskrivningar/Pages/Trelleborg.aspx>

Övriga uppgifter

Denna rapport om Maglarps gamla kyrka, Skytts kontrakt, har upprättats av:
Kristina Simonsson, Arkitekt SAR/MSA (rapportförfattare, inventering och foto)
Karl Johan Kember (granskning),
Arkitekt SAR/MSA, Certifierad sakkunnig avseende kulturvården
JAIS arkitekter AB, Sundstorget 3, 251 21 Helsingborg, 042-14 92 30, www.jais.se

Inventeringsdatum: 2017-11-15

Färdigställd rapport: 2018-03-09

Maglarps gamla kyrka - byggnadsbeskrivning

Stomme:	Murverk-tegel
Fasadmaterial:	Puts-kalk Puts-sprit
Fasadkulör:	Vit
Takform:	Sadeltak Kägeltak
Taktäckningsmaterial:	Takpannor-lertegel, strängpressade, enkupiga
Byggnadsdel:	Torn-väster Långhus Kor-öster-smalare Absid-öster-rundad Korsarm-norr